

OLE

Organisations-, lärande- och etikutvärderingsverktyg för IT

Iordanis Kavathatzopoulos

**Uppsala universitet
Avd. för människa-datorinteraktion
Box 337
751 05 Uppsala
018-471 68 94
iordanis@hci.uu.se**

Instruktion

OLE-verktyget är tänkt att fungera som hjälp för att upptäcka viktiga icke tekniska aspekter och eventuella problem vid IT-användning. Frågorna som följer ska fästa uppmärksamheten på sådana problem.

Arbetet med frågorna ökar medvetenheten om viktiga aspekter och underlättar för konkreta åtgärder för att förbättra användningen och höja effektiviteten.

Det är inte meningen att man ska se frågorna som någon slags kritik och inta en försvarsställning för IT-systemet/produkten man arbetar med. Var noggrann och försök verkligen hitta alla eventuella svagheter!

Försök att identifiera alla risker med ert projekt och föreslå konkreta åtgärder!

Svar som inte godkänns är:

1. "Nej, här finns det inget problem" (man måste förklara varför det inte finns något problem).
2. "Ja det finns, men systemet/produkten kommer att ta bort problemet" (man måste redovisa exakt vilka åtgärder man ska vidta).

Använd fantasin!

Etik, interna relationer och relation till samhället

1. Uppstår etiska problem och konflikter i den verksamhet där IT-SYSTEMET ska användas?
2. Uppstår etiska problem och konflikter p.g.a. IT-SYSTEMET?
3. Vilka är de som har något intresse av eller blir påverkade av IT-SYSTEMETS utveckling, användning och blotta existens (t ex personer, grupper, organisationer, samhälle, miljö, etc)?
4. Vad har de för värderingar, intressen, plikter, ställningstaganden och attityder i samband med användningen av IT-SYSTEMET?
5. Vilken effekt kommer IT-SYSTEMETS användning att få på var och en av alla värderingar och intressen inblandade i denna situation? Kommer det att överensstämma med några värderingar och komma i konflikt med andra? Vilka värderingar och hur?
6. Vad ska du göra konkret för att säkerställa IT-SYSTEMETS optimala användning när det gäller etiken? T ex anpassa produktens design, utbilda användarna, förändra organisationen, informera berörda parter, etc. Hur ska du göra detta?